

Strubbe Pieter) M. Coornaert vermeldt deze twee: Heist en de Eie-
 Trape Gillis) sluis, p 201.

Vande Moere Francois ° Knokke 1/5/1756 fs Petrus & Van Hennis Marie
 x Heist 5/8/1782 Cools Marie ° Heist 20/5/1754
 fa Philip & Mattheus Amelberga

Kinderen:

Isabelaa Cecile ° Heist 21/8/1783
 Patrice ° " 15/4/1785
 Pierre ° " 19/2/1790
 Isabelle Francoise ° " 1.7/1792
 Francois ° " 24/8/1795

Vande Moere Jan Bap. ° Knokke 30/12/1753 fs Petrus & Vanhinnes M.A.

Vercruyce Emmanuel ° Vlissegem 1743
 x Heist 6/5/1776 } Deroo Regina ° Heist 16/9/53
 21/5/1776 } Fa Jacq & Saevens Jacoba

Kinderen:

Jeân Ignace ° Heist 30/7/1777 (een Jacoba Saevens wed.
 Isabelle Theresia ° " 7/1/1779 jacq. Deroo stierf te
 Heist 12/2/1788, 73 jaar)
 Wijtgheer Jacob x Dhont Isabella

Kind:

Pierre Jacques ° Heist 24/3/1775 + Heist 24/3/1775
 Waege Pieter ° Knokke 1740 fs Pieter
 x Knokke 18/5/1778 Bogaert Therese ° Knokke
 10/2/1758, fa August & Vantomme Maria

Kinderen:

Jeanne Francoise ° Heist 1/3/1779
 Joseph ° " 25/2/1780 + Heist 13/3/1780
 Jacob ° " 8/4/1781
 Martinus ° " 11/10/1783
 Rosa ° " 15/2/1786
 Petrus ° " 5/4/1788
 Leopold ° " 12/4/1791.

&&& &&& &&& &&&

b/ Burenruzie te Lissewege.

Twee honden, twee katten, twee wijven
 en allen bedreven in 't kijven;
 twee mannen die na hun dagtaak moeten sussen
 wat met geen zand of water nog is te blussen!

Als kind hebben we het nog allemaal beleefd en meegemaakt, die
 ruzies tussen burenen. Klinkende ruzies, waarbij er gescholden werd
 in de sappigste en meest gekruide taal; waarbij de vuile was werd
 uitgehangen, familischandaaltjes en bedgeheimen werden prijsge-
 geven, terwijl de toehoorders stonden te grinniken van leedvermaak.

Als er daarop nog een haartjepluk volgde was het feest compleet en ieder kreeg wel enkele supporters aan zijn kant, kweste van er de gang in te houden. Eén enkele keer liep dat verkeerd af en werden de aangewende middelen te doorslaggevend genoemd. Dan waren supporters en toehoorders meestal te doof en ziende blind om als getuige te kunnen optreden.

Het is echter nog van voor onze tijd, heel lang geleden, om juist te zijn op 21 april 1789. Twee huisjes naast elkaar, een tuintje voor en na, omgeven door een haag. In het ene woonde Bertje Bert met zijn gade Marie Danneels; er naast Jantje Vlaeminck en zijn vrouw Tonia Bogaert.

Tussen de beide partijen was de verstanhouding niet zo best en met regelmaat waren er woorden en werd er zelfs gedreigd; maar zo was er tenminste leven in de brouwerij. De venten waren 's morgens vroeg uit werken en van de godsganse dag konden de vrouwen maar enkele woorden kwijt aan hun kat. Al die opgehoopte energie moest zich toch ergens ontladen.

Bert was de avond voordien begonnen met zijn haag wat te fatsoeneren: hij vond ze te dik en te hoog en ze nam te veel zon af voor zijn groenten. Naar het gedacht van Tonia moet hij wat al te veel gekapt hebben in wat ze ook "hun" haag noemde; en daarbij was dat gekapte hout uitstekend brandhout en dat had Bert zich eveneens toegeëigend.

Pas 's anderendaags was Tonia daarover begonnen tegen Marie (Dan waren de venten niet thuis!) . Over en weer vlogen er scheldwoorden en gaven ze lament. Ze zaten mekaar te beloerenn inmiddels overdenkend wat ze bij een volgende beurt hun buurvrouw zouden verwijten. Niet zodra vertoonde een van hen haar neus buiten de deur, of ook de andere had kwansuis iets te doen; en het woordenspel begon opnieuw. Wederzijds kwamen ze op toerental. Dat moest uiteindelijk uitlopen op erger.

Tegen de avond was het dan zover. Tonia had nogmaals Marie verweten dat haar vent hun haag had gekapt en ze had er aan toegevoegd dat ze " een dieVige" was. Dat laatste was er teveel geweest en in een opwelling van razernij had Marie een stok gegrepen en

daarmee geslagen. Ongelukkig genoeg had Tonia die slag huist op haar bollaard gekregen en ze was door de knieën gegaan. Geruime tijd was ze bewusteloos blijven liggen, maar ze was toch nog rechtgescharreld zoals een kever die op zijn rug ligt; en ze was haar huis binnengegaan.

Even later was Bert thuisgekomen, had zijn avondmaal genomen onderwijl het relaas aanhorend van zijn wederhelft. Daarna had ' hij zijn kapmes ter hand genomen en had zich weer aan het werk gezet aan de haag.

Toen kwam ook Jan Vlaeminck thuis en werd daar opgewacht door een vrouw die aan één mond niet genoeg had om het allemaal te verwoorden. Zodra hij echter vernam dat ze geslagen was geworden, veranderde hij van houding. Woorden waren woorden, maar slaan... dat zullen we eens zien.

Jan met zijn spa in zijn hand naar het erf van Bert. Maar voor hij iets kon zeggen of doen, was Marie hem al aan het lijf gegaan en had een paar voren getrokken in zijn gezicht. Dit ziende was Tonia buiten gevlogen met "een makke" in de hand en ze begon op Marie te dersen (1). Als dan eindelijk Vlaeminck zijn spa op-hief, kon Bert niet anders dan dreigen met zijn kapmes; en toen... zagen ze alle vier plots in dat het te ver was gegaan: tenslotte waren ze toch burenen.

't Zou misschien daarbij gebleven zijn, ware het niet dat Tonia 's anderendaags genoodzaakt was geweest van in bed te blijven en men tenslotte al vreesde dat ze haar "kèkeloare" (2) zou laten. Voor alle zekerheid was de pastoor al gekomen met de laatste sacramenten. Maar taai vel geneest wel: Tonia scharrelde er door, al was het op het nippertje.

Daardoor kwam het ook dat men Marie was komen aanhouden en ze had overgebracht naar het gevang te Brugge, waar ze op de 25 april ondervraagd werd. Ach, zei Marie daar, ik was in een uiterste kolere geraakt doordat ze me voor dievegge had uitgemaakt. Uitzinnig van woede heb ik dan een essen stok gegrepen en een slag gegeven ^{die} buiten mijn weten en willen om, op Tonia's hoofd is terechtgekomen, waardoor ze bewusteloos is neergevallen.

Blijkbaar wilde men zekerheid hebben dat Tonia er terug bovenop zou komen, vooraleer men de zaak van Marie Danneels verder zou behandelen. Pas op 17 juni kwam ze in de Kamer en werd er een vonnis uitgesproken.

Na de hele zaak nog eens te hebben doorgenomen, werd beslist Marie Danneels in de Kamer een scherp vermaan te laten geven; daarna mocht ze geslaakt worden uit het gevang. Misschien achtte men het voorarrest een voldoende straf voor haar misdrijf.

*** **

Bron: RAB, Aanwinsten Nr 1773. f) 1-3

1. Een makke is een herdersstaf. De boeren hadden echter ook een makke, met een kortere steel, en die bijna overal meedroegen; een beste makke ging zelfs de zondag mee naar de herberg.

2. Kèkelare: volks gezegde. Komt van kakelen. Wie dood is kan niet meer kakelen.

Genealogische nota:

Marie Danneels, fq Martinus, geb Zuienkerke, 44 jaar, gehuwd te Lissewege 16/4/1782 met Bertelomeus Bert. Vlaeminck Jan en Antonia Bogaert, gehuwd te Lissewege 6/11/1781.

&&& &&& &&& &&&

c/ Terechtstelling in Effigie.

Op de eerste zondag van mei 1779, werd de "meifeeste" gevierd in de herberg "Het Meuleken" op het gehucht Donk te Sijsele.

Toen omstreeks twee uur drie Moerkerkenaren bij de herberg kwamen, troffen zij er veel volk aan: vele jonkheden profiteerden van het mooie weer en zaten voor de herberg in de zon. Alras waren Jacob Vercruyce, Cornelis Geirnaert en Pieter Kerckaert in het gezelschap opgenomen, trouwens de meesten waren bekenden van hen.

Onvermijdelijk kwam dan ook de vechtpartij ter sprake, die zich de vorige zondag op deze plaats had voorgedaan tussen Jan Doorselaere en Jacob De Brabander. En Vercruyce reageerde daarop met enkele woorden, die later in de afrekening zwaar zouden doorwegen: Daer zouden hier oock van desen nacht wel connen wat uythangen". De meesten hadden die woorden laten waaien; pas later herin-